

ที่ นร ๑๒๐๖/๒๑๐๘

สำนักงาน ก.พ.ร.
ถนนพิษณุโลก กทม. ๑๐๓๐๐

๒๖ ตุลาคม ๒๕๕๕

เรื่อง ข้อหาหรือการเบิกค่าตอบแทนบุคคลที่ทำหน้าที่เป็นผู้ไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาททางแพ่ง

เรียน อธิบดีกรมการปกครอง

อ้างถึง หนังสือกรมการปกครอง ที่ มท ๐๓๐๗.๒/๑๘๘๕๑ ลงวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๕

ตามหนังสือที่อ้างถึง กรมการปกครองได้หารือเกี่ยวกับการเบิกค่าตอบแทนของคณะผู้ไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาททางแพ่ง ตามข้อ ๒๗ ของกฎกระทรวงว่าด้วยการไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาททางแพ่ง พ.ศ. ๒๕๕๓ ว่า ในกรณีที่ผู้ไกล่เกลี่ยของอำเภอพร้าวดำเนินการที่ไกล่เกลี่ยในช่วงปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๔ ผู้ไกล่เกลี่ยของอำเภอพร้าวดำเนินการจะสามารถเบิกค่าตอบแทนดังกล่าวในช่วงปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ ได้หรือไม่ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

สำนักงาน ก.พ.ร. ได้นำเรื่องนี้เสนอคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการเกี่ยวกับการตีความและวินิจฉัยปัญหากฎหมายในการบริหารราชการแผ่นดินพิจารณา ในการประชุมครั้งที่ ๘/๒๕๕๕ เมื่อวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๕๕ แล้วเห็นว่า โดยที่ข้อ ๒๗ ของกฎกระทรวงว่าด้วยการไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาททางแพ่ง พ.ศ. ๒๕๕๓ ได้กำหนดว่า “คณะผู้ไกล่เกลี่ยมีสิทธิได้รับค่าตอบแทน และค่าใช้จ่ายในการเดินทางเฉพาะกรณีที่ทำหน้าที่ไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาท ทั้งนี้ อัตราค่าตอบแทนและค่าใช้จ่ายในการเดินทางตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามอัตราที่กำหนดท้ายกฎกระทรวงนี้” ประกอบกับท้ายกฎกระทรวงฉบับเดียวกันก็ได้กำหนดอัตราค่าตอบแทนและค่าใช้จ่ายในการเดินทางของคณะผู้ไกล่เกลี่ยกรณีทำหน้าที่ไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาทไว้ด้วย ซึ่งจากบทบัญญัติดังกล่าวจะเห็นได้ว่า คณะผู้ไกล่เกลี่ยจะมีสิทธิได้รับค่าตอบแทน และค่าใช้จ่ายในการเดินทางตามอัตราท้ายกฎกระทรวงกำหนดก็ต่อเมื่อคณะผู้ไกล่เกลี่ยได้มีการประชุมเพื่อทำหน้าที่ไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาทเท่านั้น ดังนั้น กรณีที่กรมการปกครองหารือมาในครั้งนี หากคณะผู้ไกล่เกลี่ยของอำเภอพร้าวดำเนินการตามข้อพิพาทที่ ๕/๒๕๕๔ ได้มีการประชุมเพื่อทำหน้าที่ไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาทในครั้งที่ ๑ เมื่อวันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๕๔ และครั้งที่ ๒ เมื่อวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๕๔ จริงแล้ว คณะผู้ไกล่เกลี่ยดังกล่าวก็มีสิทธิที่จะได้รับค่าตอบแทนและค่าใช้จ่ายในการเดินทางได้ ทั้งนี้ ตามอัตราที่ท้ายกฎกระทรวงฯ กำหนด

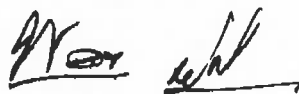
แต่อย่างไรก็ดี เมื่อพิจารณากฎกระทรวงว่าด้วยการไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาททางแพ่ง พ.ศ. ๒๕๕๓ ทั้งฉบับแล้วจะเห็นได้ว่า กฎกระทรวงฉบับดังกล่าวนี้มีเจตนารมณ์ในการบัญญัติถึงสิทธิในการได้รับค่าตอบแทนและค่าใช้จ่าย รวมทั้งกำหนดอัตราค่าตอบแทนและค่าใช้จ่ายของคณะผู้ไกล่เกลี่ยไว้เท่านั้น แต่ไม่ได้มีการกำหนดถึงวิธีการเบิกจ่ายค่าตอบแทนและค่าใช้จ่ายของคณะบุคคลผู้ทำหน้าที่ไกล่เกลี่ยไว้แต่อย่างใด ประกอบกับมาตรา ๗๑/๑๐ (๘) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม กำหนดว่า “ก.พ.ร. มีอำนาจหน้าที่ในการตีความและวินิจฉัยปัญหาที่เกิดขึ้นจากการใช้บังคับพระราชบัญญัตินี้ หรือกฎหมายว่าด้วยการปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม

รวมตลอดทั้งกำหนดแนวทางปฏิบัติในกรณีที่เป็นปัญหา มติของคณะกรรมการตามข้อนี้ เมื่อได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีแล้ว ให้ใช้บังคับได้ตามกฎหมาย” ซึ่งจากบทบัญญัติดังกล่าวจึงเห็นได้ว่า คณะอนุกรรมการพัฒนาระบบราชการเกี่ยวกับการตีความและวินิจฉัยปัญหากฎหมายในการบริหารราชการแผ่นดิน ซึ่งแต่งตั้งจาก ก.พ.ร. จึงมีอำนาจหน้าที่ในการตีความและวินิจฉัยเฉพาะปัญหาที่เกิดขึ้นจากการใช้บังคับ กฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน กฎหมายว่าด้วยการปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม รวมทั้งกฎหมายที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามความของกฎหมายระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน เท่านั้น เมื่อกรณีนี้ปรากฏข้อเท็จจริงว่า กรมการปกครองได้หารือเกี่ยวกับการเบิกค่าตอบแทนและค่าใช้จ่ายในการเดินทางของคณะผู้ไกล่เกลี่ยที่ได้ดำเนินการไกล่เกลี่ยในช่วงเดือนกันยายน ๒๕๕๔ ถึงเดือนตุลาคม ๒๕๕๔ จึงเป็นการหารือเกี่ยวกับวิธีการเบิกจ่ายค่าตอบแทนและค่าใช้จ่ายในการเดินทางของคณะผู้ไกล่เกลี่ยในกรณีการเบิกจ่ายข้ามปีงบประมาณ ซึ่งเป็นเรื่องที่มีได้บัญญัติในกฎกระทรวงฉบับดังกล่าว ดังนั้น คณะอนุกรรมการพัฒนาระบบราชการเกี่ยวกับการตีความและวินิจฉัยปัญหากฎหมายในการบริหารราชการแผ่นดิน จึงไม่มีอำนาจในการตีความและวินิจฉัยปัญหาในเรื่องนี้

อนึ่ง โดยที่มาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ ได้กำหนดว่า “การขอเบิกเงินจากคลังตามงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณใด ให้กระทำได้แต่เฉพาะภายในปีงบประมาณนั้น เว้นแต่ เป็นงบประมาณรายจ่ายข้ามปี หรือเป็นงบประมาณรายจ่ายที่ได้ก่องหนูกพันไว้ก่อนสิ้นปีงบประมาณ หรือที่ได้รับอนุมัติจากรัฐมนตรีให้เบิกเหลือในปี และได้มีการกันเงินไว้ตามระเบียบหรือข้อบังคับเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินจากคลัง” ประกอบกับข้อ ๑๗ ของระเบียบการเบิกจ่ายเงินจากคลัง การเก็บรักษาเงินและการนำเงินส่งคลัง พ.ศ. ๒๕๕๑ กำหนดว่า “ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นในปีงบประมาณใด ให้เบิกจากงบประมาณรายจ่ายของปีนั้นไปจ่าย ในกรณีมีเหตุจำเป็นไม่สามารถเบิกจากเงินงบประมาณรายจ่ายของปีนั้นได้ทัน ให้เบิกจ่ายเงินงบประมาณรายจ่ายของปีงบประมาณถัดไปได้ แต่ค่าใช้จ่ายนั้นจะต้องไม่เป็นการก่องหนูกพันเงินงบประมาณรายจ่ายที่ได้รับอนุมัติ และให้ปฏิบัติตามวิธีการที่กระทรวงการคลังกำหนด” ซึ่งบทบัญญัติดังกล่าวนี้ได้อำนาจเกี่ยวกับวิธีการเบิกจ่ายงบประมาณโดยทั่วไปไว้ ดังนั้น การเบิกจ่ายค่าตอบแทนและค่าใช้จ่ายในการเดินทางของคณะผู้ไกล่เกลี่ยในกรณีการเบิกจ่ายในปีงบประมาณเดียวกัน หรือในกรณีการเบิกจ่ายข้ามปีงบประมาณจึงต้องปฏิบัติตามวิธีการที่พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ และระเบียบการเบิกจ่ายเงินจากคลัง การเก็บรักษาเงินและการนำเงินส่งคลัง พ.ศ. ๒๕๕๑ กำหนดไว้ ฉะนั้น ในกรณีนี้กรมการปกครองจึงควรหารือประเด็นดังกล่าวไปยังหน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายพงษ์อาจ ตรีกิจวัฒนากุล)

รองเลขาธิการ ก.พ.ร.

ปฏิบัติราชการแทนเลขาธิการ ก.พ.ร.

สำนักกฎหมายและระเบียบราชการ

โทร. ๐ ๒๓๕๖ ๙๙๒๙

โทรสาร ๐ ๒๓๕๖ ๙๙๓๐